

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішення LXXVII сесії VIII скликання
Нововодолазької селищної ради
від 25 червня 2026 року № 5886 -VIII

**Програма
для кривдників у Нововодолазькій селищній
територіальній громаді на 2026-2030 роки**

селище Нова Водолага

2026 рік

Паспорт Програми
для кривдників у Нововодолазькій селищній територіальній громаді на
2026-2030 роки

1	Ініціатор розроблення Програми	Нововодолазька селищна рада
2	Головний розробник Програми	Нововодолазька селищна рада
3	Співрозробник Програми	Комунальна установа “Центр надання соціальних послуг” Нововодолазької селищної ради
4	Відповідальний виконавець Програми	Нововодолазька селищна рада; Відділ соціального захисту населення Нововодолазької селищної ради; Комунальна установа “Центр надання соціальних послуг” Нововодолазької селищної ради
5	Термін реалізації Програми	2026-2030 роки
	Мета програми	- зміна насильницької поведінки кривдника; - формування соціально прийнятих норм і гуманістичних цінностей, корекція агресивних проявів поведінки; - сприяння засвоєнню кривдником моделі сімейного життя на засадах гендерної рівності, взаєморозуміння, взаємоповаги і дотримання прав усіх членів родини, формування у кривдника конструктивної моделі поведінки у приватних стосунках; - сприяння оволодінню кривдником знаннями про основні норми законодавства в сфері запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі, а також про види відповідальності за його вчинення;

	- формування у кривдника відповідального ставлення до власної поведінки та її наслідків для себе та оточуючих; - розвиток навичок кривдника до конструктивного безконфліктного спілкування, ефективної та ненасильницької комунікації; - розвиток здатності кривдника виявляти, аналізувати та усвідомлювати свої негативні думки, когнітивні фільтри, помилки, емоції, керувати ними, розуміти їх наслідки.
--	--

Програма для кривдників у Нововодолазькій селищній територіальній громаді на 2026-2030 роки

Програму для кривдників у Нововодолазькій селищній територіальній громаді на 2026-2030 роки (далі – Програма) розроблено відповідно до Бюджетного кодексу України, Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», постанови Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 року №654 «Про затвердження Типового положення про мобільну бригаду соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі», наказу Міністерства соціальної політики України від 01.10.2018 року № 1434 «Про затвердження Типової програми для кривдників».

Останніми роками громадськість України все більше переймається проблемою домашнього насильства – одного з найбільш соціальних явищ. Домашнє насильство – форма насильства, що найбільш прихована, часто не усвідомлювана ані постраждалими, ані представниками влади та суспільства.

Насильство існує у всіх соціальних групах, незалежно від рівня доходу, освіти, становища в суспільстві, класових, расових, культурних, релігійних, соціально-економічних аспектів.

Домашнє насильство є серйозним порушенням прав людини, що їх держава має відстоювати та захищати. Серед них – право на життя та фізичну недоторканість, право не бути об'єктом знущань чи жорстокого нелюдського або принизливого поведіння, право на свободу від дискримінації за ознакою статі, право на здоровий та безпечний розвиток тощо.

Діти, які зазнавали фізичного насильства та приниження від близьких людей, обов'язком яких є захист їх прав, можуть надалі мати проблеми з довірою та безпечною прив'язаністю, що часто спричиняє появу психологічного дискомфорту й розладів у родинних стосунках, низьку самооцінку та складнощі соціального функціонування. Діти, до яких батьки застосовують фізичні покарання, з одного боку, є постраждалими, а з іншого – нерідко самі стають кривдниками. Незалежно від того, хто чинить домашнє насильство над дитиною, одним із руйнівних наслідків цих дій є формування у скривдженого жорстокості та прагнення помститися.

Україна є однією з небагатьох держав світу, в якій реалізуються програми, спрямовані на корекцію ненасильницької моделі поведінки для осіб, які вчиняють домашнє насильство. Робота з кривдниками становить невід'ємну частину діяльності уповноважених органів з протидії домашньому насильству, оскільки допомагає таким особам осмислити власну насильницьку поведінку, усвідомити її витоки та прояви та змінити свою поведінку. Довготривала корекція поведінки особи, яка вчинила домашнє насильство, не лише допомагатиме налагодити гармонійне життя в межах сім'ї, родини, а й

поліпшуватиме майбутнє дітей, які перестануть бути свідками домашнього насильства.

I. Загальні положення

1.1. Програмою передбачено комплекс заходів за результатами оцінки ризиків, спрямованих на зміну насильницької поведінки кривдника, формування у нього нової, неагресивної моделі поведінки у приватних стосунках, відповідального ставлення до власних вчинків та їхніх наслідків, до виконання батьківських обов'язків, на викорінення дискримінаційних уявлень про соціальні ролі та обов'язки жінок і чоловіків.

1.2. У програмі терміни вживаються у значеннях, наведених у законах України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», інших нормативно-правових актах.

1.3. Мета програми - зміна насильницької поведінки кривдника, формування соціально прийнятих норм і гуманістичних цінностей.

1.4. Завдання програми:

- сприяння зміні насильницької поведінки кривдника;
- сприяння засвоєнню кривдником моделі сімейного життя на засадах гендерної рівності, взаєморозуміння, взаємоповаги і дотримання прав усіх членів родини, формування у кривдника конструктивної моделі поведінки у приватних стосунках;
- сприяння оволодінню кривдником знаннями про основні норми законодавства в сфері запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі, а також про види відповідальності за його вчинення;
- формування у кривдника відповідального ставлення до власної поведінки та її наслідків для себе та оточуючих;
- сприяння розвитку у кривдника емоційного інтелекту та самосвідомості;
- розвиток навичок кривдника до конструктивного безконфліктного спілкування, ефективної та ненасильницької комунікації;
- розвиток здатності кривдника виявляти, аналізувати та усвідомлювати свої негативні думки, когнітивні фільтри, помилки, емоції, керувати ними, розуміти їх наслідки.

1.5. Організацію та виконання Програми, її проходження кривдниками забезпечує Нововодолазька селищна рада відповідно до вимог статті 28 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству».

Комунальна установа «Центр надання соціальних послуг» Нововодолазької селищної ради, як відповідальна за виконання Програми, може залучати до її реалізації Відділ соціального захисту населення Нововодолазької селищної ради, Службу у справах дітей Нововодолазької селищної ради, поліцейських офіцерів громади, старост відповідних старостинських округів відповідно до вимог статті 8 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству».

1.6. Програму реалізує психолог Комунальної установи «Центр надання соціальних послуг» Нововодолазької селищної ради, який має фахову вищу освіту (в тому числі психолог, психотерапевт, психіатр) та пройшов відповідне спеціалізоване навчання з проведення програм для кривдників, що засвідчується сертифікатом.

1.7. Для проведення відповідного спеціалізованого навчання або для висвітлення окремих тем, проведення додаткових занять в якості тренерів залучаються експерти, фахівці, які не проходили спеціалізованої підготовки, але мають відповідну освіту, зокрема представники Нововодолазької селищної ради, Служби у справах дітей, уповноважених підрозділів органів Національної поліції України, надавачів соціальних послуг, закладів освіти, охорони здоров'я (лікар-нарколог, лікар-психолог, лікар-психотерапевт, лікар-сексопатолог, лікар відповідного профілю, тощо), а також соціальні педагоги, фахівці в галузі права.

1.8. Кривдника може бути направлено на проходження цієї програми на строк від трьох місяців до одного року у випадках, передбачених законодавством за рішенням суду.

Також кривдник може брати участь у цій програмі за власною ініціативою на добровільній основі.

1.9. Заходи з організації та забезпечення проходження програми кривдниками проводяться на підставі інформації, отриманої відповідно до законодавства від суду, уповноваженого підрозділу Національної поліції України.

1.10. У разі неприбуття кривдника для проходження програми або ухилення від її проходження без поважних причин суб'єкти, відповідальні за її виконання, повідомляють про це письмово протягом трьох робочих днів уповноважений орган Національної поліції для вжиття відповідних заходів.

II. Методологічні засади

2.1. Програму розроблено на засадах когнітивно-поведінкової терапії. Такий підхід широко застосовується в роботі з цільовою групою, він дає змогу проводити когнітивну корекцію та корекцію поведінки особистості та формувати в неї гуманістичні цінності.

2.2. Методики когнітивної психології спрямовані на досягнення довгострокових позитивних результатів через зміну когніцій, переконань особистості, мотивів поведінки, розв'язання її психосоціальних проблем.

2.3. Робота з кривдником спрямовується на зміну деструктивних переконань особистості, корекцію когнітивних помилок, зміну дисфункціональної поведінки завдяки усвідомленню особою впливу думок на емоції та поведінки людини.

2.2. Форми роботи та тривалість цієї програми:

- діагностування - тривалість - 6 сесій по 1 год або 3 сесії по 2 год.; вторинна діагностика за результатами проходження програми - 2 сесії по 1 год або 1 сесія тривалістю 2 год.;

- індивідуальна робота - тривалість - 19 сесій по 1 год (максимум 20 год на тиждень); до індивідуальної роботи входять мотиваційні бесіди - 2 сесії тривалістю по 1 год;

- групова робота - загальна тривалість - 18 сесій по 1 год 30 хв (максимум 3 год на тиждень) із перервою між сесіями - 10 хв; за відсутності можливості проводити довготривалі заняття кожна сесія може проводитися під час окремої зустрічі;

- змішаний варіант роботи - 1 сесія індивідуальної роботи тривалістю 1 год та 1 сесія групової роботи тривалістю 1,5 год (максимум 2,5 год на тиждень);

тривалість індивідуального заняття для кривдника - 1 година;

Періодичність - не рідше ніж один раз на тиждень.

3. Фахівці, які реалізують цю програму, повинні керуватися такими принципами:

- конфіденційності та захисту персональних даних відповідно до вимог Закону України «Про захист персональних даних», що полягає в гарантуванні збереження особистої інформації та нерозголошення конфіденційної інформації без згоди особи;

- дотримання прав і свобод людини в процесі роботи з кривдником;

- недопущення дискримінації, що полягає в тому, що кривдник має право на отримання послуг незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження тощо;

- компетентності та професіоналізму, що полягає в застосуванні спеціальних знань з питань запобігання домашньому насильству, насильству за ознакою статі;

- комплексності, що полягає у поєднанні різних форм і методів роботи в межах проведення програми для кривдників з урахуванням індивідуальних особливостей кривдника та стану його/її здоров'я.

III. Проходження програми

3.1. Проходження Програми розпочинається діагностуванням кривдника.

3.2. В основу Програми покладено загальні принципи психологічної корекції та соціальної реабілітації, що полягають у поєднанні діагностичного, мотиваційного та корекційного блоків:

1) діагностичний блок передбачає проведення первинної діагностики причин насильницьких проявів, агресивної поведінки та підсумкової діагностики результативності проходження програми;

2) мотиваційний блок спрямовано на визначення та підвищення рівня мотивації для участі у груповій формі роботи в межах цієї програми, формування або підвищення мотивації для зміни насильницької, агресивної поведінки;

3) корекційний блок передбачає індивідуальну та групову форми роботи.

3.3. Програма передбачає застосування інтерактивних форм і методів роботи з метою засвоєння інформації та відпрацювання необхідних навичок, використання на практиці отриманих знань та вмінь.

3.4. Теми програми (як індивідуальні, так і групових занять) висвітлюють питання, спрямовані на розвиток особистості, мотивацію до активної участі в процесі планування подальшого життя, оволодіння навичками безконфліктного спілкування, ефективної комунікації тощо.

IV. Тематичний план програми

4.1. Розподіл часу за модулями і темами здійснюється відповідно до Додатку 1 до Програми.

4.2. Схема роботи із кривдником відповідно до Додатку 2 до Програми визначається за результатами діагностики з урахуванням індивідуальних потреб, у тому числі віку, стану здоров'я, статі кривдника.

4.3. Після завершення занять діагностичного та мотиваційного блоків розпочинається індивідуальна та/або групова робота.

4.4 Після завершення індивідуальної та/або групової роботи проводиться вторинна діагностика за результатами проходження програми.

4.5. Очікувані результати проходження цієї програми:

1. Знання:

- поняття «наси́льство», «домашнє наси́льство» та «наси́льство за ознакою статі»;

- наслідків домашнього насильства;

- відповідальності за вчинення домашнього насильства;

- ознак насильства, агресії, жорстокого поводження;

- чинників формування агресивної поведінки;

- причин виникнення та шляхів запобігання конфліктам;

- методів аналізу конфліктних ситуацій;

- способів роз'яснення конфліктів та визначення власної ролі в їх розв'язанні;

впливу гендерних стереотипів щодо соціальних ролей жінки і чоловіка на міжособистісні стосунки.

2. Навички:

- визначити незадоволені власні потреби;

- задовольняти власні потреби в асертивний спосіб;

- усвідомлювати власні почуття інших людей.

Додаток 1
до Програми для кривдників у
Нововодолазькій селищній територіальній
громаді на 2026-2030 роки

РОЗПОДІЛ ЧАСУ
за модулями і темами

№	Назва блоку, теми	Кількість годин	
		індивідуальна робота	групова робота
1	2	3	4
Блок 1	Зміст і методи діагностики психоемоційного стану кривдника	6 год	
Частина 1	Діагностичні методики, що застосовуються до початку корекційної роботи. Проведення психодіагностики. Карта первинного психологічного обстеження кривдника	2 год	
Частина 2	Діагностичні методики, що застосовуються в процесі індивідуальної корекційної роботи	2 год	
Частина 3	Проективні методики, рекомендовані для роботи з кривдниками	2 год	
Блок 2	Технологія проведення мотиваційної бесіди/інтерв'ювання з кривдником	2 год	
	Перший етап мотиваційної бесіди / інтерв'ювання	1 год	
	Другий етап мотиваційної бесіди / інтерв'ювання	1 год	
Блок 3	Зміст індивідуальної корекційної роботи з кривдником	19 год	
Тема 1	Прояви агресивності та особиста відповідальність за власні слова й вчинки. Психоедукація щодо психологічних засад корекційної роботи. Дослідження індивідуальних чинників (історія дитинства, індивідуальний досвід, сформовані деструктивні переконання тощо) патернів насильницької поведінки (одне заняття)	1 год	
Тема 2	Емоційна рівновага. Розвиток емоційного інтелекту. Усвідомлення власних емоцій і почуттів (два заняття)	2 год	

Тема 3	Усвідомлення почуттів. Когнітивна робота. Мотиви поведінки. Усвідомлення взаємозв'язку думок, емоцій і поведінки. Робота з деструктивними переконаннями (два заняття)	2 год	
Тема 4	Керування почуттям гніву та самоагресією. Ціннісна сфера особистості кривдника (одне заняття)	1 год	
Тема 5	Формування навичок самоконтролю і саморегуляції. Поведінкова робота. Аналіз дисфункційної поведінки (два заняття)	2 год	
Тема 6	Усвідомлення власних особистісних меж для конструктивного спілкування. Моделювання адаптивної поведінки. Формування здатності задоволення потреб в асертивний спосіб (два заняття)	2 год	
Тема 7	Подолання страхів. Формування навичок аналізу автоматичних думок (одне заняття)	1 год	
Тема 8	Усвідомлення власних потреб і пошук способів їх задоволення. Формування навичок самоконтролю емоційних проявів (два заняття)	2 год	
Тема 9	Конструктивне розв'язання конфліктів. Формування навичок аналізу соціальної ситуації. Усвідомлення власних кордонів та кордонів інших людей (одне заняття)	1 год	
Тема 10	Партнерська взаємодія. Моделювання взаємозв'язку думок, емоцій і поведінки (одне заняття)	1 год	
Тема 11	Розвиток навичок спілкування. Формування навичок конструктивного спілкування (одне заняття)	1 год	
Тема 12	Усвідомлення системи моральних цінностей. Формування навичок ефективної комунікації (одне заняття)	1 год	
Тема 13	Профілактика булінгу, домагань в колективі (два заняття)	2 год	
Блок 4	Зміст групової роботи з кривдниками		27 год
Тема 1	Вступ до Програми для кривдників. Знайомство. Формування правил роботи групи (одне заняття)		3 год
Тема 2	Установлення індивідуальних цілей та побудова перспективних планів щодо		3 год

Тема 3	Механізми формування агресивної поведінки: які вони, як їх розпізнати та зупинити (одне заняття)		3 год
Тема 4	Сутність понять «насильство», «насильство за ознакою статі» та «домашнє насильство». Види насильства та дії, які слід вважати насильством. Цикл насильства. Наслідки насильства (одне заняття)		3 год
Тема 5	Відпрацювання навичок контролю гніву та агресії. Формування навичок самоконтролю агресивних патернів поведінки. Планування та реалізація поведінкових патернів адаптивних переконань (одне заняття)		3 год
Тема 6	Ефективна комунікація (два заняття)		6 год
Тема 7	Формування цілей і перспективних життєвих планів. Консультаційні заходи щодо підвищення мотиваційного потенціалу (одне заняття)		3 год
Тема 8	Підведення підсумків участі у Програмі для кривдників. Опитування або тестування з метою оцінювання знань та навичок (одне заняття)		3 год
Блок 5	Вторинна діагностика за результатами проходження Програми. Складання плану запобігання рецидиву насильницької поведінки	2 год	
Підсумок		29 год	27 год

СХЕМИ РОБОТИ

з особою в межах Типової програми для кривдників

Варіант 1

Варіант 2

Варіант 3

**НОВОДОЛАЗЬКА СЕЛИЩНА РАДА
ХАРКІВСЬКОГО РАЙОНУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

LXXVII сесія VIII скликання

Р І Ш Е Н Н Я

25 червня 2026 року

селище Нова Водолага

№ 5886 -VIII

Про затвердження Програми для кривдників у Нововодолазькій селищній територіальній громаді на 2026-2030 роки

Розглянувши клопотання директора Комунальної установи «Центр надання соціальних послуг» Нововодолазької селищної ради Марюхни Л.А., відповідно до ст. 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Законів України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», «Про соціальні послуги», керуючись постановою Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 року №654 «Про затвердження Типового положення про мобільну бригаду соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі», наказу Міністерства соціальної політики України від 01.10.2018 року № 1434 «Про затвердження Типової програми для кривдників», з метою забезпечення розбудови системи запобігання, протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі, запровадження комплексних дій та заходів, спрямованих на зменшення масштабу такого явища, враховуючи висновки постійних комісій, **Нововодолазька селищна рада ВИРІШИЛА:**

1. Затвердити Програму для кривдників у Нововодолазькій селищній територіальній громаді на 2026-2030 роки, що додається.

2. Контроль за виконанням рішення покласти на постійні комісії Нововодолазької селищної ради з питань освіти, культури, молоді та спорту, охорони здоров'я, соціального захисту населення та постійну комісію з питань фінансів, бюджету, місцевих податків, зборів та пільг, економічного розвитку.

Селищний голова

Олександр ЄСІН

